

El goig de cantar (entre amics)

XAVIER CASTILLÓN

El segell bisbalenc Bankrobber va publicar l'any passat *Murtra*, el segon disc del cantautor blanenc Isaac Ulam, i poc després va reeditar la seva *opera prima*, *En els prats més llunyans*, que en la seva primera encarnació havia passat injustament desapercibuda. De cop i volta, el món descobria la veu lliure d'Ulam, que pocs mesos després reapareix amb un projecte tan inclassificable com interessant, en aliança amb el seu vell amic Jose Domingo, músic gironí que, després d'una llarga i no prou reconeguda trajectòria amb el grup de rock Psychoine, ha publicat dos discos en solitari, *Suddenly* i *En la distancia*, que confirmen el seu talent com a creador de cançons sòlides i a

contracorrent. Ulam i Domingo pertanyen a una generació que ha crescut amb totes les variables possibles del rock i altres influències globalitzadores, però que rarament ha estat exposada al folklore autòcton, marginat fins fa poc per una modernitat mal entesa. Això ha canviat: com el mur de Berlín, han caigut les fronteres estilístiques, i molts grups actuals reivindiquen sense complexos les seves arrels més profundes, a través d'instruments, ritmes i melodies ancestrals, més o menys posats al dia. En aquest context, *Temple d'aigua i llum* fa un pas més endavant: Ulam i Domingo han compost cançons cent per cent noves, però elaborades amb ingredients que han anat a buscar a la jota, l'havanera, les cançons

ULAM, Isaac i DOMINGO, Jose
Temple d'aigua i llum
Bankrobber

CD

de sega i de mariners, i el resultat final sona tremendament modern... en el bon sentit de la paraula. Isaac Ulam i Jose Domingo han volgut recuperar la tradició de cantar entre amics, en la intimitat de la casa o de la taverna, sense grans pretensions, només pel gust de compartir un moment i unes cançons sense data de caducitat.

Quan el Vaticà dominava la Terra

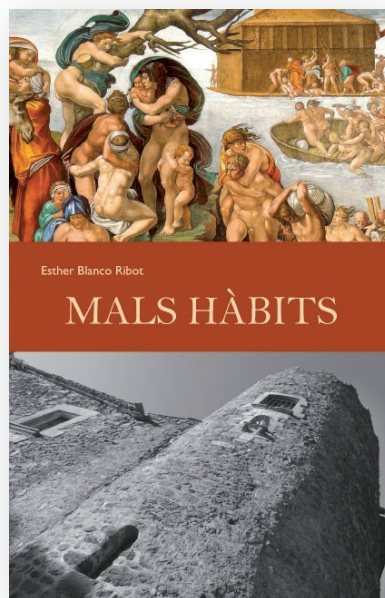
SEBASTIÀ ROIG

El Cinquecento, segons els entesos, va significar el moment triomfal excels del pensament humanista i una florida espectacular de l'art i les lletres europees. *Mals hàbits*, la novel·la d'Esther Blanco, ens endinsa en la primera meitat del segle XVI per mostrar-nos que, sota la capa d'oripells i lluentors, la Roma de Lleó X era un niu de conxorxes polítiques i traïcions, per la qual es bellugava un eixam de majordoms, priores, banquers i sicaris. Un escenari, en definitiva, no gaire allunyat d'aquest Vaticà contemporani que ha popularitzat Dan Brown.

Mals hàbits és una obra coral, per la qual transiten *vips* com Michelangelo, Giulio de Mèdici i Lucas Cranach, juxtaposats a personatges catalans molt menys coneguts. La novel·la barreja fets

històrics i quotidians —el desafiament de Luter a l'autoritat papal o la vida diària de la pagesia—, amb una trama d'intriga que, en ocasions, queda desdibuixada per una nebulosa excessiva d'informacions. La narració, de fet, flueix sense traves quan l'autora es despreocupa del didacticisme, es concentra en la trama i la salpebra d'humor o passatges lírics, a la manera d'Umberto Eco. Així ho demostren les peripècies esvalotades d'un monjo benedictí, un pintor i un músic que segueixen la pista d'uns textos profètics que podrien desballestar els dogmes de l'Església.

Esther Blanco és capaç d'instruir els lectors i, sobretot, de delectar-los. Si afixa aquesta dicotomia i es preocupa una mica més de les estructures narratives, el públic àvid de novel·la històrica li besarà les mans.

BLANCO RIBOT, Esther
Mals hàbits

I Premi Gregal
de Novel·la Històrica
Editorial Gregal, 2012. 188 p